

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/734/2015
Identifikačné číslo spisu:	8113218942
Dátum vydania rozhodnutia:	28.09.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Marián Sluk
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:8113218942.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Sluka, PhD. a členov senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a JUDr. Heleny Haukvitzovej, v spore žalobkyne PaedDr. Q. B. bývajúcej v V., zastúpenej JUDr. Petrom Rakom, advokátom so sídlom v Prešove, Masarykova č. 13, proti žalovanej Rapid life životná poisťovňa, a.s., so sídlom v Košiciach, Garbiarska č. 2, IČO: 31 690 904, zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Daniel Blyšťan, s.r.o., so sídlom v Košiciach, Užhorodská č. 21, IČO: 47231785, o zrušení rozhodcovského rozsudku, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 14 C 166/2013, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 18. novembra 2014 sp.zn. 12 Co 106/2014, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Prešove z 18. novembra 2014 sp.zn. 12 Co 106/2014 z r u š u j e a vec vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Prešove rozsudkom z 18. novembra 2014 sp.zn. 12 Co 106/2014 potvrdil rozsudok Okresného súdu Prešov z 27. júna 2014 č.k. 14C/166/2013-180, ktorým tento 1/ zrušil rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice z 19. januára 2012 sp.zn. 3 C/1834/2012, 2/ odložil vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice z 19. januára 2012 sp.zn. 3 C/1834/2012, 3/ zamietol návrh na prerušenie konania a 4/ rozhodol o náhrade trov konania.

2. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná 9. februára 2015 dovolanie v ktorom uviedla, že jej bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) tým, že súdom jej nebolo doručené vyjadrenie k odvolaniu podané žalobkyňou a rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné. Namietala tiež, že v konaní došlo k tzv. iný vadám majúcim za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p.).

3. Žalobkyňa navrhla dovolanie žalovanej ako neprípustné odmietnuť, konanie netrpí namietanými vadami, súdne rozhodnutia sú správne a podrobne odôvodnené.

4. Podľa ustanovenia § 470 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Pokiaľ bolo dovolanie v čase jeho podania prípustným prostriedkom nápravy, umožňujúcim dovolací prieskum, potom tieto účinky (a následky) sa uznávajú i v budúcnosti. Prežarovanie princípov právneho štátu do ústavného poriadku nachádza svoje normatívne vyjadrenie v ustanovení § 470 ods. 2 vete prvej CSP. Fundamentom je právna istota, ktorá v sebe nesie znaky ochrany nadobudnutých práv a s tým spojenej dôvery v právo.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) zistil, že dovolanie podala včas strana v spore (§ 427 ods. 1 CSP), zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že žalovaná podala dôvodne dovolanie, v dôsledku jeho účinku dovolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu a vec tomuto súdu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 a § 450 CSP).

6. Za účinnosti predchádzajúcej právnej úpravy bolo dovolanie spôsobilé vyvolať sledovaný právny účinok pri vadach zmätočnosti (§ 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O.s.p.), i keď jeho prípustnosť z § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. nevyplyvala; v takom prípade vady konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. prípustnosť dovolania nezakladali, na takto prípadne uplatnené dovolacie dôvody nebolo možné prihliadať (napr. Najvyšší súd Slovenskej republiky sp.zn. 1 Cdo 44/2015, 2 Cdo 151/2015, 3 Cdo 90/2011, 4 Cdo 588/2015, 5 Cdo 424/2015, 6 Cdo 26/2016, 7 Cdo 36/2016, 8 Cdo 27/2016).

7. Pokiaľ žalovaná tvrdí, že nedoručením vyjadrenia k odvolaniu jej bolo odňaté právo konať pred súdom, robí tak opodstatnene.

8. Žalovaná v dovolaní odvolaciemu súdu vytýka, že jej nebolo doručené vyjadrenie žalobkyne k ňou podanému odvolaniu, v dôsledku čoho nemala možnosť vyjadriť sa k nemu. Európsky súd pre ľudské práva vydal 13. januára 2015 rozsudok vo veci Trančíková proti Slovenskej republike, v ktorom sa zaoberal aj opodstatnenosťou námietky o nemožnosti vyjadriť sa k vyjadreniu protistrany v rámci odvolacieho konania. V tomto rozsudku dospel Európsky súd pre ľudské práva k názoru, že aj keď vyjadrenie k odvolaniu neobsahuje žiadne nové skutočnosti alebo argumenty, ku ktorým by sa procesná strana už nebola vyjadrila v predchádzajúcom priebehu konania, a prípadne ide o vyjadrenie nemajúce vplyv na rozhodnutie odvolacieho súdu, musí byť druhému účastníkovi daná možnosť oboznámiť sa s ním, ak bolo formulované ako právna a skutková argumentácia. V rozsudku sa doslovne uvádza, že „požiadavka, aby účastníci súdneho konania mali možnosť dozvedieť sa o všetkých predložených dôkazoch alebo vyjadreniach podaných v ich veci a vyjadriť sa k nim, sa vzťahuje na odvolacie konanie rovnako ako na prvostupňové konanie, a to napriek skutočnosti, že odvolanie nemusí vyvolať žiadnu novú argumentáciu“. Pokiaľ súd takúto možnosť druhej procesnej strane nevytvorí, dochádza k porušeniu práva na spravodlivé konanie, ktoré je zaručené článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

9. Vychádzajúc z uvedeného bolo v preskúmvanej veci potrebné zohľadniť, že k odvolaniu žalovanej (viď č.l. 189 až 197 spisu) sa písomne vyjadrila žalobkyňa 25. augusta 2014 (č.l. 201 až 204 spisu), žalovaná ale nemala možnosť dozvedieť sa o tomto vyjadrení a prípadne sa k nemu aj vyjadriť, lebo súd jej toto vyjadrenie žalobkyne nedoručil.

10. K dovolateľkou tvrdenému odňatiu možnosti konať pred súdom malo dôjsť aj v dôsledku toho, že napadnuté rozhodnutie nemá náležitosti v zmysle ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p., je nekonkrétne, nedostatočne odôvodnené a nepresvedčivé, v dôsledku čoho je nepreskúmateľné.

11. Na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“. Toto stanovisko bolo uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí

súdov Slovenskej republiky pod č. 2/2016 (dostupné na http://www.supcourt.gov.sk/data/files/1198_zbierka_1_2016.pdf).

12. Najvyšší súd, stotožňujúc sa v preskúmvanej veci so závermi, na ktorých spočíva predmetné stanovisko, skúmal, či v danej veci ide o taký výnimočný prípad, kedy by nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladala vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Dovolací súd však nezistil, že by o takýto prípad v prejednávanej veci išlo; odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu obsahuje vysvetlenie dôvodov, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie.

13. V okolnostiach preskúmvanej veci dospel dovolací súd k záveru, že postup odvolacieho súdu (viď vyššie bod 8 a 9) vykazuje znaky relevantné z hľadiska namietaj vady zmätočnosti. Rešpektujúc právne účinky podaného dovolania, ktoré v konaní nastali, dovolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 a § 450 CSP).

14. O trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania rozhodne odvolací súd (§ 453 ods. 3 CSP).

15. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.